

วารสาร มจร.หริภุญชัยปริทรรศน์

Journal of MCU Haripunchai Review

ISSN : 2586-9310

ISSN : 2672-9792 (Online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 มิถุนายน – ธันวาคม 2560

Vol.2 No.2 January - June 2018

จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยสาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, การบริหารการศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนของนักวิชาการทั้งภายในและภายนอก และเพื่อสนับสนุนให้เกิดวารสารทางวิชาการกลางของมหาวิทยาลัย

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์ อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่านต่อบทความ วรรณคดีและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นวรรณคดีของวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์

เจ้าของ

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน วิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 192 หมู่ที่ 2 ถนนลำพูน-ป่าซาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51000 โทรศัพท์ 053 – 563163 ต่อ 100 Fax ต่อ 105 <http://lpn.mcu.ac.th/lpn/>

กองบรรณาธิการวารสาร

บรรณาธิการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ ใจสิทธิ์
หัวหน้ากองบรรณาธิการ : ดร.สามารถ บุญรัตน์
ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ : นายพุทธิพงษ์ กั้นทะรส

กำหนดเผยแพร่ : ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน- ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม)

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ เลิศสมพร	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ ใจสิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูโกวิทธรรมรัต,ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.สามารถ บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.นิกร ยาอินตา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

สาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, การบริหารการศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- พระราชปริยัติกวี, ศาสตราจารย์ ดร.
- พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รองศาสตราจารย์
- พระครูโสภณปริยัติสุธี, รองศาสตราจารย์ ดร.
- รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม
- รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก
- รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย พลเมืองดี
- รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เกื้อนช้าง
- รองศาสตราจารย์ พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พรหมเลิศ
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ อุปสอด
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สิงอุตม

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

สาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, การบริหารการศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ นพ.โชติ ธีตรานนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา จงแก้ววัฒนา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.สนอง วรอุไร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญลือ เผือกผ่อง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ธันยวัฒน์ รัตนศักดิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ สมหมาย เปรมจิตต์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.จากรุณี มณีกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ สิรินกร กาญจนสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.กุหลาบ รัตนสังข์ธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.กัณตภณ หนูศรีแก้ว	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญญา	มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ บุญกุศล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ชะลอ รอดคอย	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ ภัคดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ขอบตรง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ อินทนนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ เลิศสมพร	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระธรรม เนียมน้ำเพชร	มหาวิทยาลัยเนชั่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิปัตย์ บุญเหมาะ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พิธีจันอักษร

พระมหาไกรสร	โชติปญโญ	พระนฤพันธ์	ญาณิสฺสโร
พระมหาอรรถพล	นริสฺสโร	นางสาว ปิ่นปิ่นท์	เหลื่องพิทักษ์
นายประเด่น	แบนปิง	นายปรีชา	ศรีสอนใจ
นายจันทรสม์	ตาปูลิง	นายอาเดช	อุปนันท์

ออกแบบปก ภาพ/ศิลปกรรม:

ดร.สามารถ บุญรัตน์-นายพุทธิพงษ์ กันทะรส-นายกฤษดากรณ์ กองเงิน

สำนักงาน : ศูนย์บัณฑิตศึกษา อาคาร 2 ชั้น 2 วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน 192 หมู่ที่ 2 ถนนลำพูน-ป่าซาง อำเภอ
เมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51000 โทรศัพท์ 053 – 563163

จัดพิมพ์โดย : ฐพัลการพิมพ์ เลขที่ 204 รอบเมืองนอก ตำบลในเมือง อำเภอเมืองลำพูน ลำพูน 51000
โทรศัพท์ 053 511 216 โทรสาร 053-090455 Email : natthapol_offset@hotmail.co.th

บทบรรณาธิการ

วารสาร มจร. ตรีภูมยชัยปริทรรศน์เล่มนี้เป็น ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (มกราคม – มิถุนายน, 2561) ที่มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยสาขาวิชา สาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, การบริหารการศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนให้เกิดวารสารทางวิชาการกลางของมหาวิทยาลัยซึ่งต้นฉบับที่ผู้เขียนส่งมาเพื่อการพิจารณาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดวารสารหนึ่งมาก่อน ต้องไม่อยู่ในระหว่างเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารอื่นๆ เนื้อหาบทความควรเกิดจากการสังเคราะห์ความคิดขึ้น โดยผู้เขียนเองไม่ได้ลอกเลียนหรือตัดทอนมาจากผลงานวิจัยของผู้อื่นหรือจากบทความอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปราศจากการอ้างอิงที่เหมาะสม อีกทั้งผู้เขียนต้องเขียนต้นฉบับตามรูปแบบคำแนะนำที่กำหนด ผลงานที่ส่งมาตีพิมพ์ ต้องแก้ไขตามข้อเสนอของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน ทั้งภายในและภายนอกแล้วหลังจากผู้เขียนได้แก้ไขบทความเรียบร้อยแล้ว บรรณาธิการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งเพื่อสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทาง วิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการโดยฉบับนี้เน้นการ นำเสนอบทความวิจัยอันประกอบด้วยบทความวิจัยทั้งหมดซึ่งเนื้อหาสาระในเล่มประกอบด้วยนักวิชาการ และเรื่องดังต่อไปนี้

พระอักษรภิกษุณี ลุนละวัน,ดร.และ จันทร์สม์ ตาบุลิ่ง ศึกษาเรื่อง การสร้างนวัตกรรมรูปแบบจำลอง 3D ในความหลากหลายของประเพณีวัฒนธรรมของภูมิภาคอาเซียนประดิษฐ์ฐานไว้บนแผ่นดินล้านนาของนครเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีความหลากหลายเพื่อให้ได้รูปแบบจำลองเป็นแบบ 3D แบบสัมผัสได้ถึงความจริงของประเพณีวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียนที่ประกอบไปด้วย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญา เพื่อประดิษฐ์ฐานไว้บนแผ่นดินล้านนาของนครเมืองเชียงรายจังหวัดเชียงรายเพื่อให้คนทุกเพศวัยที่ไม่มีโอกาสไปต่างประเทศ และเป็นการตอบโจทย์ในยุค 4.0 คนทุกเพศทุกวัยสามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

ธนิษฐา ทรรพนันท์ ศึกษาเรื่อง แนวคิดเรื่องชีวิตในคัมภีร์ 42 บท ตามทรรศนะของพระพุทธศาสนาเถรวาท พบว่า ชีวิตมนุษย์บนโลกนี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสอธิบายไว้ในพระไตรปิฎกมาก่อนแล้วและเหล่าอรรถกถาจารย์ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้อย่างครอบคลุม โดยสอดคล้องกับสัจธรรมสมัยใหม่ได้อย่างน่า

อัครจารย์ การศึกษาค้นคว้าจึงสามารถหนุนเสริม สมานฉันท์ ระหว่างค้ำสอน และความเชื่อของ พระพุทธศาสนา ของทั้งสองนิกาย ได้เป็นอย่างดี

พระมหาสาธน์ ธิรปญโญ (ชาญชาติ) ศึกษาเรื่อง แนวคิดการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทาง พระพุทธศาสนา พบว่า การวางแผนทรัพยากรมนุษย์จะต้องมีการกำหนดกรอบของบุคลากรทางการศึกษาทั้ง ความรู้และพฤติกรรมที่ดีก่อนจะเข้ามาทำหน้าที่ผู้สอนในสถาบันการศึกษาที่อยู่ทั่วประเทศจะทำให้การศึกษา สามารถผลิตผลเมืองของชาติได้อย่างมีคุณภาพและได้รับการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง

ไพศาล เครือแสง ศึกษาเรื่อง จริยธรรมทางการปกครองในทัศนะนักปรัชญา พบว่า แนวคิดทาง จริยธรรมในทัศนะปรัชญาร่วมสมัยแนวคิดทางจริยธรรมในทัศนะปรัชญาอินเดีย- ปรัชญาจีน และ แนวคิดทาง จริยธรรมในทัศนะนักวิชาการไทยและบทสรุปจริยธรรมทางการปกครองนั้นถือเป็นรากฐานสำคัญในการ ดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเป็นแบบแผนปฏิบัติทำให้อยู่ในสังคมเพื่อการปกครองได้อย่างสงบสุข

วิษญาภา เมธีวรฉัตร ศึกษาเรื่อง พุทธวิธีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า การ จัดการทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม การเมือง ยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นการจัดการ ทรัพยากรมนุษย์ในหลายๆ ด้าน เพื่อตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารคนให้เข้ากับยุคกับสมัยในปัจจุบัน การจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจะทำให้มนุษย์มีการบริหารจัดการและ สามารถพัฒนาตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระวัฒน์ แสนคำและยิ่งศักดิ์ คชโคตร ศึกษาเรื่อง เมืองบางซ่ง : ชุมชนโบราณริมฝั่งลำน้ำแม่มอก ในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ชุมชนโบราณเมืองบางซ่งซึ่งเป็นชุมชนโบราณที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ราว พุทธศตวรรษที่ 18-24 สันนิษฐานว่าสภาพตัวเมืองน่าจะมีการสร้างอาคารบ้านเรือนและศาสนสถานทาง พระพุทธศาสนาอยู่ตลอดริมฝั่งลำน้ำแม่มอกสายเก่า ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญระหว่างเมืองสุโขทัยกับเมือง เกิน จึงทำให้ลักษณะทางกายภาพของตัวเมืองเป็นชุมชนโบราณที่ตั้งอยู่ริมสองฝั่งลำน้ำแม่มอก และไม่ปรากฏฝั่ง เมืองที่เป็นคูน้ำคันดินที่ชัดเจนอย่างชุมชนโบราณอื่นๆ ที่ร่วมสมัยเดียวกัน

บุญมา แผงศรีสาร ศึกษาเรื่อง บทบาทกระทรวงศึกษาธิการกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ ชาติ พบว่า กระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดไว้ซึ่งมีบทบาทหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1.การยกระดับคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทเทียบเท่าระดับสากล 2. เสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทาง การศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 3. ผลิต พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพกำลังคน 4.การพัฒนา สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรม และ5.เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

พระครูพัฒนาศาสนกิจจาทร และปิยวรรณ หอมจันทร์ ศึกษาเรื่อง ศิล 5 พัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน พบว่า การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอันถือว่าเป็นหลักการที่เป็นสากลคือ ศิล 5 มาใช้แก้ปัญหาวิกฤตการณ์ดังกล่าวได้แล้วจึงจะก่อให้เกิดการสร้างและพัฒนาบทบาทขององค์กรทางพระพุทธศาสนา อีกทั้งช่วยจรรโลงคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนส่งเสริมการสร้างสังคมสมานฉันท์และสันติสุขอย่างยั่งยืนด้วย

รัตไพร์พัฒน ทะมานนท์ ศึกษาเรื่อง ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหารสารสนเทศในสถานศึกษานั้น มีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็กในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนส่วนใหญ่นำมาซึ่งประโยชน์ของสารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนากระบวนการบริหารในด้านต่างๆ

ภราดร สุขพันธ์ ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับความเป็นบัณฑิตในยุคปัจจุบัน พบว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับความเป็นบัณฑิตในยุคปัจจุบัน จะเห็นยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเรียนรู้บัณฑิตยุคปัจจุบันไม่ใช่เพียงแค่เป็นบัณฑิตที่เรียนเก่ง และทำงานเก่ง แต่ยังต้องเป็นบัณฑิตมีทักษะด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้เทคโนโลยี และทักษะการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับคนในสังคม

อ.ดร.บุศรา โพธิ์สุข บทความวิจารณ์หนังสือโอพอแมงค้ พุทธวิธีเสริมสุขภาพ ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) 2559 สำนักพิมพ์เจริญติ่มนังการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมมีประเด็นเป็นหลักการที่มีความทันสมัยตลอดกาล อกาลิโก ถือเป็นหนังสือที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาคนให้มีสุขโดยสมบูรณ์ ซึ่งในส่วนของประเด็นหลัก คือความเป็นเนื้อหา ที่พัฒนากายและพัฒนาจิต หลักธรรมและเป็นวิธีเสริมสุขภาพซึ่งเป็นวิถีแห่งการสร้างความสุขโดยสมบูรณ์

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ ใจสิทธิ์)

บรรณาธิการ วารสาร มจร. ทริภัญชัยปริทรรศน์

สารบัญ

วัตถุประสงค์	ก
กองบรรณาธิการ	ก
ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ	ข
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ข
สารบัญ	ข
บทความวิจัย :	
การสร้างนวัตกรรมรูปแบบจำลอง 3D ในความหลากหลายของประเพณีวัฒนธรรมของภูมิภาคอาเซียน ประดิษฐ์ฐานไว้บนแผ่นดินล้านนาของนครเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย : พระอักษรวิศุทธิ์ ลุนละวัน,ดร.และ จันท์ธรม์ ตาบุลิ่ง.....	1
แนวคิดเรื่องชีวิตในคัมภีร์ 42 บท ตามทฤษฎีของพระพุทธศาสนาเถรวาท : ธนิษฐา ทรรพนันท์	7
บทความวิชาการ	
แนวคิดการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทางพระพุทธศาสนา : พระมหาสายันต์ ธีรปัญญา (ชาญชาติ).....	14
จริยธรรมทางการปกครองในทัศนะนักปรัชญา : ไพศาล เจริญแสง.....	23
พุทธวิธีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ยุคไทยแลนด์ 4.0 : วิชญาภา เมธีวรฉัตร.....	39
เมืองบางขลัง : ชุมชนโบราณริมฝั่งลำน้ำแม่หมอกในจังหวัดสุโขทัย : ธีระวัฒน์ แสนคำ และยิ่งศักดิ์ คชโคตร	47
บทบาทกระทรวงศึกษาธิการกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ : บุญมา แผงศรีสาร.....	58
ศิลป์ ๕ พัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน : พระครูพัฒนศาสตร์นิกิจจาทรร และปิยวรรณ หอมจันทร์.....	68
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา : รัตพีรพัฒน์ ทะมานนท์.....	78
การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับความเป็นบัณฑิตในยุคปัจจุบัน : ภราดร สุขพันธ์	89

บทวิจารณ์หนังสือ :

“โพชฌงค์ พุทธวิธีเสริมสุขภาพ” งานเขียนของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต)	
: บุศรา โพธิสุข	101
คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร มจร หรืออุษัยปริทรรศน์.....	111